

COLONOSCOPIE

ONDERZOEK VAN DE DIKKE DARM EN
INTAKEGESPREK

Uw afspraak

Gegevens patiënt

Dhr./mevr.:.....

Afspraak gastroscopie onderzoek

Afspraak datum:.....

Tijdstip melden:.....

Tijdstip onderzoek: .....

Locatie onderzoek: .....

- Heeft u het onderzoek in **Franciscus Gasthuis**, dan meldt u zich bij het Maag-, Darm- & Levercentrum op de derde verdieping, bij balie 320.
- Heeft u het onderzoek in **Franciscus Vlietland**, dan meldt u zich bij het Scopiecentrum, Lift C 2^e etage route 2.03.
- Kunt u niet op de afgesproken tijd komen? Annuleer of verzet uw afspraak minimaal 24 uur van tevoren. Anders zijn wij genoodzaakt om de kosten van het onderzoek in rekening te brengen.
- Het is niet toegestaan om iemand mee te nemen in de onderzoekskamer (alleen bij een taalbarrière mag er iemand mee om voorafgaand aan het onderzoek te vertalen).

Zijn uw gegevens gewijzigd? Geef dit dan vóór uw afspraak door bij de Inschrijfbalie op de begane grond.

Inleiding

Wat is een colonoscopie?

Een colonoscopie is een onderzoek waarmee informatie over de toestand van de dikke darm verkregen kan worden. Dit gebeurt met de endoscoop, een dunne flexibele slang met een ingebouwde camera waarmee de arts via de anus de binnenkant van de gehele dikke darm en soms ook een deel van de dunne darm onderzoekt. Afwijkingen zoals chronische ontstekingen, poliepen en tumoren kunnen op deze manier worden opgespoord. De endoscoop heeft een kanaal waardoor instrumenten kunnen worden opgeschoven. Met deze instrumenten kunnen bijvoorbeeld kleine stukjes weefsel (biopten) weggenomen worden of eventuele poliepen direct verwijderd worden. In deze folder geven wij u informatie over de procedure van dit onderzoek.

Het eerste gesprek (intake)

Vóór het onderzoek vindt er een intakegesprek plaats. In dit gesprek informeert de intakeverpleegkundige of de arts u over wat een colonoscopie is, welke voorbereidingen er plaats moeten vinden en wat een sedatie inhoudt. Er wordt gevraagd naar uw medische situatie en de medicatie die u gebruikt. Indien mogelijk, vragen wij u om een overzicht mee te nemen. Deze kunt u opvragen bij uw apotheek.

Als u in het verleden een hartoperatie heeft ondergaan, meldt u dit tijdens het gesprek. Ook in het geval van een pacemaker, ICD-kastje, allergieën, longziekten en zwangerschap moet u dit melden. De arts beoordeelt dan of er speciale maatregelen nodig zijn. Indien nodig overlegt de intakeverpleegkundige eerst met de arts.

Uw eigen medicijnen

Voordat u de colonoscopie ondergaat, dient u te stoppen met de onderstaande medicijnen. Overige medicijnen kunt u op de dag van het onderzoek gewoon innemen.

- IJzertabletten
Om de darm goed te kunnen reinigen, moet u 10 dagen voorafgaand aan het onderzoek stoppen met het nemen van ijzertabletten.
- Bloedverdunnende middelen
Als u bloedverdunnende middelen via de trombosedienst gebruikt, overleg dan met de arts die het onderzoek aanvraagt of u hiermee door kunt gaan. U kunt de medicijnen acetylsalicylzuur, carbasalaatcalcium, dipyridamol, clopidogrel, ticagrelor en prasugrel in de meeste gevallen blijven gebruiken.
- Diabetes middelen
Bent u diabetespatiënt? Overleg met uw arts of en hoe u het gebruik van tabletten of insulinedosering moet aanpassen. Als het nodig is, wordt er een afspraak gemaakt bij de diabetesverpleegkundige. Als u insuline gebruikt, proberen we het onderzoek in de ochtend plaats te laten vinden. Het is belangrijk dat u uw insulinepen, insuline en glucosemeter meeneemt.

Heeft u een stoma?

Bij een colostoma volgt u de volgende voorbereiding: Zorg ervoor dat u een High Output stomazakje heeft. Dit zijn zakjes die van onderen te openen zijn en dus goed geleegd kunnen worden. Dit is noodzakelijk bij het laxeren. Elk merk stoma heeft zijn eigen zakjes. De zakjes zijn te bestellen bij uw leverancier van stomamaterialen of bij uw stomaconsulent/-verpleegkundige.

Darmvoorbereiding

Om de dikke darm van binnen goed te kunnen onderzoeken, moet deze helemaal schoon zijn. Hiervoor moet u een aantal dagen voorafgaand de nodige voorbereidingen treffen. U volgt een vezelbeperkt dieet en u krijgt een spoelvloeistof mee die een laxerende werking heeft. Zo nodig krijgt u bij obstipatie een recept voor Bisacodyl tabletten. Voor meer informatie over de vloeistof en de tabletten verwijzen wij u graag naar de bijbehorende losse folder. De vloeistof haalt u met een recept op bij uw apotheek. Heeft u geen recept gekregen? Neem dan contact op met het ziekenhuis.

De colonoscopie

Het onderzoek wordt uitgevoerd door de endoscopist, geassisteerd door een endoscopieverpleegkundige. Om u een indruk te geven van wat er gebeurt en wat u kunt verwachten, volgt hierna een omschrijving.

Sedatie

In overleg met de endoscopist krijgt u eventueel sedatie toegediend. Dit is een medicijn waar u slaperig van wordt, zodat het onderzoek voor u minder belastend is. Wij streven naar een vorm van zogenaamde 'bewuste sedatie'. Daarbij bent u wat slaperig, maar kunnen de endoscopist en verpleegkundigen tijdens het onderzoek nog wel met u communiceren.

Voor- en nadelen van sedatie

In tegenstelling tot de algehele verdoving (narcose) hoeft u nu niet te worden beademd. Uw reflexen blijven intact waardoor het risico op complicaties, bijvoorbeeld door verslikken, kleiner is dan bij narcose..

Hoewel de sedatie voordelen heeft, zijn er ook nadelen aan verbonden. Door de sedatie kunt u oppervlakkiger gaan ademen. Daarom dienen wij zo nodig tijdens het onderzoek en zo nodig zuurstof toe. Als uw zuurstofgehalte te ver daalt, kan het nodig zijn de werking van de sedatie op te heffen door u

een tegenwerkend medicijn toe te dienen. Bij regelmatig gebruik van slaapmiddelen of alcoholische dranken kan de werking van sedatie verminderen.

Begeleiding naar huis

Vanwege de sedatie mag u na het onderzoek **niet zelf** actief deelnemen aan het verkeer.

Als er géén begeleiding naar huis is na het onderzoek, zal het onderzoek niet kunnen plaatsvinden met sedatie.

Voor verdere informatie verwijzen wij u naar het kopje 'na de colonoscopie' in deze folder (bladzijde 9).

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt ongeveer 30 minuten en vindt plaats op de afdeling Endoscopie. Bij gebruik van sedatie vindt het onderzoek plaats met een dagopname of bent u opgenomen op de verpleegafdeling in ons ziekenhuis. Bij een dagopname verblijft u ongeveer drie uur in het ziekenhuis. Dit is afhankelijk van de tijdsduur van het onderzoek en hoe u zich voelt na het onderzoek.

Hoewel wij volgens planning werken, komt het voor dat wij een behandeling uit moeten stellen. Bijvoorbeeld omdat een spoedeisende behandeling tussendoor moet worden verricht. Wij vragen hierbij om uw begrip.

Verloop van het onderzoek

De verpleegkundige legt uit wat er gaat gebeuren en begeleidt u tijdens het onderzoek.

- Meld u op de afgesproken tijd bij de balie van de scopiecentrum.
- De verpleegkundige haalt u op en brengt u naar de dagunit. Hier wordt nog wat informatie met u doorgenomen.
- U trekt de onderkleding uit en gaat onder een laken op het onderzoeksbed liggen. Uw kleding kunt u in het daarvoor bestemde kastje leggen.
- Er wordt voor de sedatie en eventueel andere medicatie een infuusnaald in een bloedvat van uw arm of hand ingebracht.
- U wordt naar de onderzoekskamer gebracht.
- U krijgt een knijpertje op een van de vingers waarmee de endoscopist continu controleert of uw hartslag en het zuurstofgehalte in het bloed goed zijn. U krijgt ook een bloeddrukband om uw arm waarmee om de vijf minuten uw bloeddruk gemeten wordt.
- Vervolgens wordt de sedatie via de infuusnaald toegediend. De sedatie bestaat uit een pijnstillers en een rustgevend middel. Omdat de sedatie snel werkt, kan vrijwel direct daarop het onderzoek plaatsvinden. Soms duurt het onderzoek wat langer en wordt u alweer wakker voordat het onderzoek klaar is. Belangrijk is dat u zich daar niet ongerust over maakt.
- De endoscopist brengt de endoscoop via de anus in de endeldarm. Hierdoor kan de binnenkant van de darm nauwkeurig worden bekeken. Als u pijn voelt tijdens het onderzoek, vertel dit dan direct aan de endoscopist.
- Om de darm te ontplooien en goed zicht te krijgen wordt er lucht (CO₂) in de darm geblazen. Hierdoor kunnen krampen

of een opgeblazen gevoel en soms pijn ontstaan. Geneer u niet om de ingeblazen lucht te laten ontsnappen.

- Tijdens het onderzoek kan u gevraagd worden om op uw andere zij of op uw rug te gaan liggen. Soms vraagt de endoscopist aan de verpleegkundige om met de handen druk uit te oefenen op bepaalde plaatsen van uw buik. Dit gebeurt om de endoscoop wat tegendruk te geven.
- Indien nodig worden er kleine stukjes weefsel (biopten) afgenomen voor nader onderzoek. Poliepen kunnen eveneens tijdens het onderzoek worden verwijderd. Hier merkt u weinig van. De verwijderde poliep(en) en biopten worden in het laboratorium onderzocht en beoordeeld.
- Als het nodig is, krijgt u aan het einde van dit onderzoek nog een ontluchtings slangetje (rectumcanule) om de overtollige lucht makkelijker kwijt te raken. Dit wordt op de afdeling dagbehandeling weer verwijderd.

Mogelijke risico's en complicaties

Een colonoscopie is een veilig onderzoek en verloopt meestal zonder complicaties. Toch willen wij u informeren over de mogelijke risico's en complicaties. Een mogelijke complicatie is een perforatie (dit is een scheurtje of gaatje in de darmwand) of een bloeding. De kans op een perforatie is met name aanwezig als er sprake is van een vernauwing van de darm of dat er veel uitstulpingen in de darm zitten. Er is dan vrijwel altijd een ziekenhuisopname nodig. De kans op perforatie is echter wel minder dan 1%. Het risico op bloedingen neemt iets toe wanneer een of meerdere poliepen worden verwijderd. Een bloeding die hierbij ontstaat, stopt meestal vanzelf. Als u thuis klachten krijgt van hevige buikpijn, koorts of flink bloedverlies, dan moet u acuut contact opnemen met het ziekenhuis.

Na de colonoscopie

Na het onderzoek wordt u teruggebracht naar uw kamer met bewakingsmonitor en u krijgt hier een lichte maaltijd aangeboden. Wanneer u zich weer helemaal hersteld voelt, krijgt u toestemming van de verpleegkundige van de dagbehandeling om het ziekenhuis te verlaten.

Door de sedatie kunt u minder snel reageren. Daarom wordt u de eerste 24 uur na het onderzoek ten strengste ontraden om:

- actief deel te nemen aan het verkeer;
- gevaarlijke machines te bedienen;
- belangrijke beslissingen te nemen;
- alcoholische dranken te gebruiken.

Na het onderzoek mag u **niet** alleen naar huis. U mag ook niet alleen met openbaar vervoer naar huis.

Dit betekent dat u enkel onder begeleiding van een contactpersoon de afdeling mag verlaten. Uw contactpersoon moet u begeleiden tot u thuis bent.

Weer thuis

Na het onderzoek kunt u uw dagelijkse bezigheden weer vervolgen en u mag alles weer eten en drinken. Door de darmvoorbereiding en het onderzoek kunt u last hebben van buikpijn, een veranderd ontlastingspatroon en borreling of lucht in de darm. Dit kan enkele dagen duren. Als er tijdens het onderzoek stukjes weefsel of poliepen zijn weggenomen, kunt u de eerste tijd spoortjes (oud) bloed verliezen via de anus.

Uitslag

Na het onderzoek krijg u een nazorgformulier mee. Hierop staat de uitslag van het onderzoek vermeld. Er zijn diverse mogelijkheden.

- Er zijn geen afwijkingen geconstateerd
- Er zijn kleine stukjes weefsel afgenomen voor onderzoek (biopt).
- Er zijn goedaardig ogende poliep(en) verwijderd. In totaal:
- Er zijn divertikels geconstateerd. Dit zijn uitstulpingen van de darmwand.

- Dit is onschuldig van aard. Advies: het hanteren van een vocht en vezelrijk dieet.
- Anders, namelijk:.....

Zo nodig krijg u een vervolgspraak. Ook dit staat op het nazorgformulier vermeld.

Als er iets kwaadaardigs wordt gezien tijdens het onderzoek, dan wordt u dit persoonlijk verteld zodra u goed wakker bent van de sedatie en uw 1e contactpersoon aanwezig is.

Complicaties thuis

Als u na het onderzoek een ernstige bloeding, heftige buikpijn of koorts krijgt, neem dan direct contact met ons op!

Contact

Voor **Franciscus Gasthuis**:

- Tijdens kantooruren met het Maag-, Darm- & Levercentrum via telefoonnummer **010 - 461 6173**.
- Buiten kantooruren neemt u contact op met de Spoed Eisende Hulp via **010 - 461 6161**.

Voor **Franciscus Vlietland**:

- Tijdens kantooruren met de afdeling Endoscopie via de receptie **010 - 893 1311**
- Buiten kantooruren neemt u contact op met de Spoed Eisende Hulp via **010 - 893 9393**.

Voor extra informatie rondom de colonscopie:
Scan de code met uw telefoon
en bekijk de informatie online

Of via de link:

www.franciscus.nl/folder/colonoscopie

